

Oversigt med beskrivelser af habitatnaturtyperne i nationalparken

Habitatnaturtype	Beskrivelse
Sandbanke (1110)	Sandbanker, som konstant er dækket af vand på dybder ned til 20 meter. De er hævet over den omgivende bund, så der opstår en bank. De kan være uden bevoksning eller bevokset med ålegræs. Sandbanker kan træffes tæt på kysten i forbindelse med f.eks. revledannelser eller som mere permanente banker længere fra kysten.
Vadeflade (1140)	Mudder- og sandflader, som er tørlagt ved ebbe. Naturtypen mangler landplanter, men ofte er der store mængder af mikroskopiske blågrønaler og kiselalger. Stedvis kan der forekomme ålegræs. Naturtypen er af stor betydning for ande- og vadefugle, som søger føde her.
Lagune* (1150)	Kystlaguner og strandsøer er områder med mere eller mindre brakt vand, som er helt eller næsten helt adskilt fra havet af f.eks. sandbanker, rullesten eller klipper. Saltholdigheden varierer temmelig meget afhængig af nedbør, fordampning og tilførsel af havvand under storme, tilfældige vinteroversvømmelser eller tidevandsskift. Kystlaguner kan være bevoksede, men kan også være helt uden vegetation, ligesom arealet kan vokse betydeligt under oversvømmelser.
Bugt (1160)	Store indskæringer i kysten, hvor påvirkningen af ferskvand er begrænset i modsætning til naturtypen flodmundinger. Bølgepåvirkningen er begrænset i forhold til det åbne hav. Havbunden består ofte af meget forskellige aflejringer og substrater, og de forskellige bundlevende plante- og dyresamfund forekommer i veludviklede zoner med mange arter.
Strandvold med enårlige planter (1210)	Bevoksninger på stenede strande med enårlige planter, der vokser på opskyllet materiale som tang eller grus. Opskyllet aflejres typisk som små volde og er rigt på kvælstofholdigt, organisk materiale. Visse flerårige arter hører med til plantesamfundet.
Strandvold med flerårige planter (1220)	Naturtypen består af flerårig vegetation på stenede strande, inklusive disses øvre dele, som i visse tilfælde kan udgøre ret store komplekser af gamle strandvolde. Dele af dem kan være domineret af laver og mosser. På store, gamle strandvoldssystemer kan der efterhånden udvikles strandoverdrev, hede og kratvegetation.
Kystklint/klippe (1230)	Klinter og klipper ved havet eller ganske tæt herpå. Vegetationen er mere eller mindre påvirket af beliggenheden ved kysten, f.eks. forekommer her salttålende arter. Plantesamfundene og den del, de dækker af naturtypen, er meget forskellige fra sted til sted. Forskellene skyldes graden af eksponering mod havet, geologien, klinten eller klippens form, egnen, og om arealerne har været udnyttet af mennesker. Typisk er der en zonerings af plantesamfund fra havet og indefter.
Strandeng (1330)	Strandenge omfatter plantesamfund, som jævnlige oversvømmes af havet, f.eks. ved vinterstorme. De har en vegetation af salttålende græsser og urter. Naturtypen omfatter mange undertyper, f.eks. strandsump. Naturtypen findes langs kyster, der er beskyttet mod væsentlig bølgepåvirkning og deraf følgende erosion.
Søbred med småurter (3130)	Søer og vandhuller, hvor der vokser små amfibiske planter på lavt vand eller på tidvis udtørret bund, f.eks. strandbo, tudsesev eller vandnavle. Søerne har ret næringsfattigt vand og kan være små og periodevis udtørrede.
Kransnålgæ-sø (3140)	Søer og vandhuller, hvor der vokser kransnålgæ på bunden. Søerne er ikke eller kun lidt forurenede og har kalkrigt vand. Ofte ledsages kransnålgæerne af en række andre arter af vandplanter. Ved forurening kan mængden af kransnålgæ blive stærkt reduceret.
Næringsrig sø (3150)	Mere eller mindre næringsrige søer og vandhuller, hvor der enten findes fritflydende vandplanter eller visse store arter af vandaks. Vandet kan være rent og klart, men er i mange søer blevet mere eller mindre grumset og uigennemsigtigt grundet tilførsel af næringsstoffer.
Vandløb (3260)	Vandløb med vandplanter f.eks. vandranunkel, vandstjerne eller arter af mosser eller kransnålgæ.
Kalkoverdrev* (6210)	Overdrevsvegetation på mere eller mindre kalkrig jordbund samt krat, som er vokset frem på sådanne overdrev. Vegetationens sammensætning afhænger af jordbund, vegetation og eksponering. Der er således mange variationer, bl.a. undertyper på skrænter eller med mange orkidéer. Naturtypen er oftest afhængig af græsning. Hvis græsning stopper, kan naturtypen med tiden ændre sig til skov. Naturtypen er prioriteret, hvis den rummer en vigtig orkidéforekomst. Det vil sige: <ul style="list-style-type: none"> • indeholder mange arter af orkidéer, eller • indeholder en vigtig bestand af mindst en orkidé, som ikke er almindelig i landet, eller • indeholder en eller flere arter af orkidéer, som anses for sjældne i landet.

Habitatnaturtype	Beskrivelse
Surt overdrev* (6230)	Græs- eller urtedomineret vegetation på mere eller mindre sur bund med en ret høj og intakt rigdom af arter. Flerårige planter dominerer, ofte med buske og krat. Vegetationen kan være sammensat på varierende måde, men et fællestræk er, at der længe har været en ret ekstensiv driftsform. Floraen må ikke have taget varig skade af omlægning, gødsning, sprøjtning eller anden slags intensiv drift af jorden.
Tidvis våd eng (6410)	Eng- og kærsmfund, som udvikles på steder med svingende grundvandstand. Der er meget lidt nitrat og fosfat til rådighed for planterne, og naturtypen findes typisk, hvor der er ekstensiv græsning eller slåning. På kalkrig bund udvikles artsrige smfund med arter fra rigkær (se naturtype 7230), mens der på kalkfattig bund ses meget blåtop og siv.
Urtebræmme (6430)	Fugt- og kvælstofelskende plantesamfund domineret af flerårige mere eller mindre høje urter i bræmmer langs vandløb eller langs skyggende skovbryn. Planterne vokser frit i højden uden græsning eller slåning. Bræmmer af rørskov hører ikke til naturtypen.
Hængesæk (7140)	Denne naturtypes fællestræk er, at den dannes flydende i vandkorpen af søer eller vandhuller. Efterhånden kan hængesækken vokse sig så tyk på grund af tørvedannelse, at den kun gynger eller skælver lidt, når man går på den. Mosser udgør ofte en væsentlig del af vegetationen, og i sene stadier af naturtypens naturlige udvikling indvandrer buske og træer.
Kildevæld* (7220)	Kilder, væld og vældvegetation, hvor kildevandet er kalkholdigt (hårdt). Sådanne kilder aflejrer i større eller mindre grad kalk (tuf) omkring kilden. Kilderne er oftest meget små af udstrækning og punkt- eller linieformede. Vegetationen domineres typisk af mosser. Naturtypen findes i forskellige miljøer f.eks. i skov eller i åbent land. Den kan indgå i forbindelse med moser, kær, vegetation i klippesprækker, heder og kalkrige overdrev.
Rigkær (7230)	Moser og enge med konstant vandmættet jordbund, hvor grundvandet er mere eller mindre kalkholdigt, således at den særlige rigkærvegetation opstår. Med græsning eller slåning er vegetationen åben og lavtvoksende som regel med mange små storer og mosser. Uden græsning eller slåning udvikles mere højt voksende og tilgroede typer, som efterhånden ændres til krat eller sumpskog. En sjælden variant er ekstremrigkær, som findes på særligt kalkrig bund. Det er en naturtype, der er gået voldsomt tilbage, og som er forsvundet mange steder.
Bøg på mor (9110)	Bøgskove på morbund omfatter skovpartier, hvor bøg er det dominerende træ, og hvor jordbunden er sur, og der har fundet morbundsdannelse sted.
Bøg på muld (9130)	Skovbevoksninger, hvor bøg er det dominerende træ, og hvor jordbunden hverken er sur eller meget kalkrig, således at muldbund er den dominerende jordbund. Nogle skove har en rig underskov af bl.a. ær, elm og ask og en frodig skovbundsflora af urter og græsser. I andre skove, f.eks. græsningsskove, vil underskov typisk mangle. Om foråret dækkes skovbunden mange steder af tidligt blomstrende arter som anemone og lærkespore.
Ege-blandskog (9160)	Skovbevoksninger, hvor eg er det dominerende træ, og hvor jordbunden er mere eller mindre rig og ofte vandlidende. Jordbund og vandforhold gør, at egen kan klare sig i konkurrencen med andre træer, gerne hjulpet af ekstensiv græsning. Det kan være tilgroningsskove, græsningsskove eller arealer i øvrigt med de jordbunds- og vandforhold, som gør, at egen klarer sig over for andre slags træer.
Skovbevokset tørvemose (91D0)	Bevoksninger domineret af birk, skovfyr eller rødgran på fugtig til våd tørveholdig bund med højt grundvandsspejl. Vandet er næringsfattigt, svarende til højmoser og fattigkær. Bundfloraen indeholder tørvemosser og andre planter knyttet til moser med næringsfattige kår.
Elle- og askeskov (91E0)	Skove eller bevoksninger domineret af el og/eller ask ved vandløb, søer eller væld, d.v.s. på fugtig bund med en vis vandbevægelse. Jorden er tung, men iltet og frisk, undtagen ved oversvømmelse. Bevoksningerne er ofte blandede med både el og ask og normalt med en frodig bundflora. Bundfloraen indeholder en række høje urter, som trives med den rigelige tilgang af vand og næring.

* angiver naturtyper, som EU prioriterer at beskytte. Kilde: Skov- og Naturstyrelsen (2000): Danske naturtyper i det europæiske NATURA 2000 netværk.